

Érdekli? Bemutatjuk!

Rühl Gizella, a TolnaArt szerkesztője azt javasolta, hogy a sokak által munkájáról ismert muzeológussal, Lovas Csillával beszélgessek. Nyomban megemlítettem neki: többen jelezték, nagyon várják az interjút a Mészöly-, illetve a Baka-hagyatékot rendező szakemberrel.

Babits büszke volt, amikor egy teljes napra kölcsönkapott egy Jókai-regényt

– Muzeológus vagy régész, van aki nem tudja a különbséget.

– Valóban sokan úgy hiszik, aki múzeumban dolgozik, az régész. Noha a múzeumokban is különböző tudományterületek vannak. Én magam irodalomtörténettel, olykor képzőművészettel foglalkozom. De vannak történész kollégáim, néprajzosok, restaurátorok, múzeumpedagógusok. A múzeumlátogató nem csak régészeti tárgyakkal, illetve régészeti kiállításokkal, hanem a különböző szakterületek anyagaival találkozhat.

– Ön mit tanult az egyetemen?

– Magyar és művészettudományt, azaz esztétikát.

– Eleve azért választotta a két szakot, mert múzeumban akart elhelyezkedni?

– Nem. Egyszerűen így alakult. Pécsen, az egyetem elvégzése után tanárként nem találtam munkahelyet. Elődöm, egyben barátnóm székszárdi állása megüresedett, mivel Budapestre költözött. Ekkor, 1992-ben pályáztam meg ezt az állást. Megnyertem és Székszárdra kerültem.

– Egy szál egymaga ájtott Baranyából Tolna megyébe.

– Igen. És ez a munka bevált, mert egyértelműen nekem való. Szóval jól érzem itt magamat. Ezt alátámasztja, hogy határozottan nemet mondtam, amikor az első székszárdi év után megkerestek, s hívtak Pécsre, a művészeti szakközépiskolába, ahol korábban óraadóként magyart és művészettörténetet tanítottam. A megyei múzeum muzeológusa vagyok: az irodalomtörténeti, valamint a képzőművészeti gyűjteménnyel foglalkozom. Mivel a többihez viszonyítva mindkettő elég kicsi gyűjtemény, mondhatni „egy hátra ráfér”.

– De azért kap segítséget a munkájához?

– Lassan egy éve dolgozik itt a gyűjteménykezelő kolleganóm, akivel az imént találkozott. Egyébként a múzeumi munkában is vannak szintek. A szakmuzeológus foglalkozik a gyűjteményekkel. Fontos segítője a restaurátor, aki a tárgyak reparálásával foglalkozik, másrészt a feldolgozást segítő gyűjteménykezelő, sőt a raktári munkát is ő végzi. Az utóbbi feladatok tizenegynéhány évig rám hárultak.

– Ez idő alatt mi volt a legkedvesebb és a legnagyobb kihívást jelentő munkája, már amennyiben feltehető így a kérdés.

– Sok szép munkám volt, az utóbbi időben különösen. A leglátványosabbak a kiállítások, például a 2000. őszen nyílt Vármegyeháza világa, aminek előkészítéseképpen átrendeztük a Mattioni-kiállítást, az Esze Tamás szakkönyvtárat és a Liszt-emlékszobát, amelyek össze is kapcsolhatók.

– A következő évben nyitották a Dienes Valéria-emlékszobát a Babits házban.

– Akkoriban kezdett bővülni a Babits házi kiállítások sora. Csak megjegyzem, hogy időszaki kiállításokat közben is csináltam... Az idei eszten-

dő az avatások évének is mondható. Megnyitottuk az Irodalom házát, benne a Mészöly Miklós múzeummal, valamint a Babits ház újabb termében látható Baka István emlékszobája. Mindez hosszú időn át rengeteg munkát adott és ad is.

– Az Irodalom házában ülünk egy hatalmas asztalnál. Kié volt az asztal, s kinek a székeit foglaljuk?

– Az asztal és a székek a Mészöly, illetve a Molnár család tulajdona volt, ott az a fotel pedig a Bakáké, mivel nem fért be a kiállítóterembe.

– Még meglehetősen sok a feldolgozatlan Mészöly-anyag. A rengeteg fotóra és a levelezésre gondolok. Bár az utóbbi várható sorsát nem ismerem.

– A levelezés a Petőfi Irodalmi Múzeumba kerül, hiszen egy része már ott van, így a feldolgozásra váró anyag is ott kap helyet. Mi pedig már elkezdtük a fotók feldolgozását, amelyek az ígéret szerint ide is kerülnek.

– A Mészöly Múzeum megnyitását követően, a Költészet napján avatta a város Baka István emlékszobáját.

– Úgy emlékszem, hogy 1997 tájékán Vadas Ferenc képviselő úr kezdeményezte, hogy a költő hagyatékából – amit özvegye, Tünde asszony felajánlott a városnak – rendezzünk be egy emlékszobát. Ez megtörtént, viszont az írásos anyagok, a fotók feldolgozása még évekig eltart.

– A látogatók Babits emlékhelye mellett megnézik Mészöly, illetve Baka hagyatékát is?

– Igyekezünk ajánlani és megmutatni nekik. Hozzáteszem, egy jeggyel látogathatók mindkét épületben levő szobák. Egyébként alapos megfontolás után kerültek Mészöly Miklós bútorai, személyes tárgyai ebbe a polgári házba, amihez az írónak valójában nem volt köze, de kapcsolódik ehhez a miliőhöz.

– Idegenvezetést kapnak a csoportok?

– Valójában nem, de a teremőrök igen felkészültek, tudnak válaszolni a feltett kérdésekre. Az iskolai csoportokat pedagógusok kísérik, akik megfelelő tájékoztatást adnak a diákoknak. A hét végi látogatók között sok a család, a szülők gyermekeikkel hosszabb időt is eltöltenek a szobákban, együtt olvassák az anyagokat.

– Gondolom, gyakran „elcsúsz” egy-egy elismerő mondatot, ami az Ön munkáját dicséri.

– Nagyon jó érzés, ha a látogató elégedetten távozik, s megköszöni a látottak nyújtotta élményt.

– És megköszöni?

– Többnyire igen. Igény szerint magam is végig kísérem a látogatókat a termeken. Igyekszem sok érdekességet mondani a házról, vagy Babits Mihály gyermekkoráról – az ő vallomásai alapján.

– Elmond egy szívéhez közel álló történetet?

– A szalonban a Kelemen család – az anyai nagyszülők vásárolták a házat az 1850-es években – könyvei láthatók. Az egyik Kelemen nagybácsi

nagy könyvgyűjtő volt és minden magyarul megjelent szépirodalmi munkát megvásárolt. Babits felnőttként visszaemlékezik rá, hogy kisdíáként milyen büszke volt arra, amikor egy egész napra – a nagybácsi nagyon féltette a könyveit – kölcsön kapott egy Jókai-regényt elolvasásra.

– Csillának ki a kedvenc írója és a legkedveltebb képzőművésze?

– Író? Mindig az, akinek a művét olvasom. Legutóbb Szilágyi István egyik regénye kerített a hatalmába, de említhetem Bulgakovot... szóval a jó regényeket szeretem. A képzőművészetet illetően talán a XIX. századi, sőt a régebbi korok művészetét kedvelem.

– És kiről „kedvelne” itt olvasni?

– Heim Károly a Székszárdi Civil Kerekasztal elnöke, valamint a Székszárdi Nagycsaládok Egyesületének az elnöke. Szívesen olvasnék az ő tevékenységéről.

V. Horváth Mária